

Finansal piyasalarda risk iştahi karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün zayıf bir tablo çizdi. ABD’de makroekonomik veri akışı karışık sinyaller verdi. Ülkede Conference Board tüketici güven endeksi Eylül’de beklentilerin ötesinde düşüş gösterdi. Ağustos ayında yeni konut satışları tahminlerin altında kalırken, Temmuz ayında konut fiyat endeksi yükseldi. Bu ortamda ABD 10 yıllık tahvil faizi 2 baz puan artışla %4,56’ya, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 1 baz puan yükselişle %2,80 seviyesine geldi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %1,1 gerilerken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %1,2 düşüş kaydetti. Dolar endeksi %0,2 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,3 değer kaybetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,7 yükselirken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %7,8 düşüş yaşandı. Altının ons fiyatı %0,8 düşüş gösterdi.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahi dün dalgalı bir seyir izledi. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek basına yaptığı açıklamada ekonomiyi yeniden dengelemeyi ve iç talebi yumuşatmayı hedeflediklerini belirterek politika değişimi süreci için sabırlı olunması gerektiğini belirtti. Gelecek yılın ortalarına kadar enflasyonun geçiş sürecinde olacağını kaydederken, finansal koşulların TCMB politika faizinin işaret ettiğinden daha fazla sıkı olduğunu söyledi. Bununla birlikte dün, İstanbul Sanayi Odası Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması’nın 2022 sonuçlarını açıkladı. Dalgalı bir seyir izleyen Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endekslerinin her ikisi de dün %0,8 düşüş gösterdi. Ülke risk primi ve kısa vadeli TL cinsi tahvil faizleri hafif yükseldi. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,2 değer kaybetti.

Yeni günde küresel piyasalarda ayrışan bir görüntü var. Çin Merkez Bankası’nın (PBoC) ekonomiye destek mesajları ve sanayi sektörü karlılığına yönelik pozitif veriler ile Çin ve Hong Kong piyasaları pozitif yönde ayrışıyor. Bugün küresel tarafta ABD Ağustos ayı dayanıklı mal siparişleri verileri izlenecek. Yurtiçinde ise makroekonomik veri akışı sakin.

ABD’de Ağustos ayı yeni konut ve Eylül ayı aktivite verileri ayrışan bir tablo çizdiler. Yıllıklandırılmış yeni konut satışları bir önceki aya göre Ağustos’ta %2,2 olan tahminlerin ötesinde %8,7 geriledi. S&P Corelogic konut fiyat endeksi ise Temmuz’da %0,9 ile beklentilerin üzerinde arttı. Conference Board tüketici güven endeksi Ağustos ayındaki 108,7’den Eylül’de 105,5 olan tahminlerin altında kalarak 103,0’a düştü. Aynı dönemde Richmond Fed imalat sanayi aktivite

Günlük Değişimler

Dolar/TL	27,25 ▲ 0,3%	BİST 100	8.242 ▼ -0,8%
TR 2Y	28,49 ▲ 2 bp	TR 10Y	26,93 ▲ 75 bp
DXY	106,2 ▲ 0,2%	MSCI Dünya	2.845 ▼ -1,2%
Altın (ons, \$)	1.900 ▼ -0,8%	ABD 10Y	4,56 ▲ 2 bp
Brent (varil, \$)	94,0 ▲ 0,7%	Karbon (ton, €)	82,9 ▼ -2,8%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,3%
Dolar/Güney Afrika Randı	1,6%
Dolar/Meksika Pesosu	0,8%
Dolar/Brezilya Reali	0,4%
Dolar Endeksi	0,2%
Dolar/Japon Yeni	0,1%
Euro/Dolar	-0,2%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,3%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,4%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-0,9%
MSCI GOÜ Avrupa	-0,4%
MSCI Avrupa	-0,5%
MSCI Asya Pasifik	-1,0%
MSCI GOÜ	-1,1%
MSCI Dünya	-1,2%
MSCI Latin Amerika	-1,2%
MSCI Kuzey Amerika	-1,5%

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

endeksi -7,0'da sabit kalacağı beklentilerine karşın 5,0'a yükselirken, Dallas Fed hizmet sektörü aktivite endeksi -2,7'den -8,6'ya geriledi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nın 2022 sonuçlarını açıkladı. Araştırmada geçen yıl üretimden satışlara göre en büyük kuruluş 418,4 milyar ile bir kez daha Tüpraş oldu. Tüpraş'ı 189,2 milyar liralık üretimden satışıyla Star Rafineri izlerken, üçüncü sırada 140,1 milyar lira ile Ford Otomotiv yer aldı. Türkiye ihracatının %12,9 arttığı 2022 yılında, İSO 500'ün ihracatı %14,1 artarak 85,8 milyar dolardan, 97,9 milyar dolara yükseldi. İhracat yapan kuruluş sayısı 467 ile en yüksek seviyesine çıktı. Kaynak dağılımında borçların payı 2022 yılında %64,3'e inerek, son 4 yılın en düşük seviyesinde ölçülürken, özkaynakların oranı %35,7'ye yükseldi. Mali borçlar %64 artışla 796 milyar liradan 1,3 trilyon liraya çıkarken, diğer borçlar %70'e yakın artışla 711 milyar liradan 1,2 trilyon liraya yükseldi. Kısa vadeli mali borçlardaki artış %100'e yaklaşırken, uzun vadeli mali borçlardaki artış %37'de kaldı. Böylece, kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı 2007'den bu yana 2022'de yeniden %50 bandını aşarak %42,8'den %52,1'e yükseldi. Net dönem karı geçen yıl %121,4 artarak 485,4 milyar liraya yükselirken, tüketici enflasyonundan arındırılmış reel artış %34,7 olarak gerçekleşti. Aktif karlılık oranı ise geçen yıl %12,4'e yükselirken, satış karlılığı %9,3, özkaynak karlılığı ise %34,8 ile bir önceki yıla yakın oranlarda gerçekleşti. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr (FAVÖK) %100'e yakın bir artışla 405 milyar liradan 808 milyar liraya yükselirken, FAVÖK karlılığı oranı, 2,1 puan düşüşle %15,4'e geriledi.

Şirket ve Sektör Haberleri

Otomotiv üreticisi Nissan, Avrupa kıtasında satışa çıkarılan tüm yeni model araçlarını 2030 yılına kadar tam elektrikli hale getireceğini bildirdi. Daha önce Ford ve Stellantis şirketleri de aynı doğrultuda planlarını duyurmuştu. Volvo ise 2030 itibarıyla tüm dünyada yalnızca elektrikli araçlar satacağını açıklamıştı.

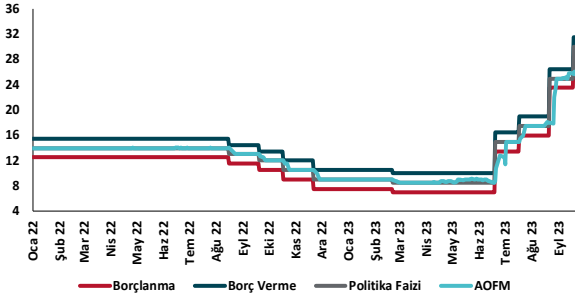
Türkiye Romanya'ya doğalgaz ihraç edecek. Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ) tarafından yapılan açıklamada bölgenin büyük enerji şirketlerinden OMV Petrom ile anlaşma yapıldığı ve günlük 4 milyon metreküpe kadar doğal gaz arzına imkân sağlayan 31 Mart 2025 tarihinde sona erecek anlaşma kapsamında Türkiye'den Romanya'ya boru hatları ile doğal gaz ihracatına 1 Ekim'de başlanacağı yer aldı. Daha önce de benzer bir anlaşma yapılmış, BOTAŞ Nisan ayında Bulgaristan'a doğalgaz sevkiyatına başlamıştı.

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) "Net Sıfır Yol Haritası" raporunu güncelledi. 2021 yılında yayımlanmış raporun 2023 güncellemesi, pandemi sonrası ekonomik toparlanma ve temiz enerji yatırımlarındaki artış nedeniyle küresel ısınmayı 2050 yılında 1,5 derecede tutmanın mümkün olabileceğini tahmin ediyor. 2030'a kadar emisyonlarda %80 azaltım yapılabilmesi için gerekli teknolojinin mevcut olduğuna dikkat çekiyor. Rapor uluslararası işbirliklerin önemini ön plana çıkarırken, küresel yenilenebilir enerji kapasitesinin 2030'a kadar üç katına çıkmasının en fazla emisyon azaltımını sağlayacağına dikkat çekiyor. Rapor hakkında bir açıklama yapan IEA İcra Direktörü Fatih Birol, 2023 yılında 1,8 trilyon dolar olarak tahmin edilen yatırım miktarının 2030'a kadar 4,5 trilyon dolara yükseltilmesine ihtiyaç duyulduğunu belirtti. İcra Direktörü Birol, temiz enerjiye odaklanılmasının fosil yakıt talebini 2030'a kadar %25, 2050'ye kadar ise %80 azaltacağını da sözlerine ekledi.

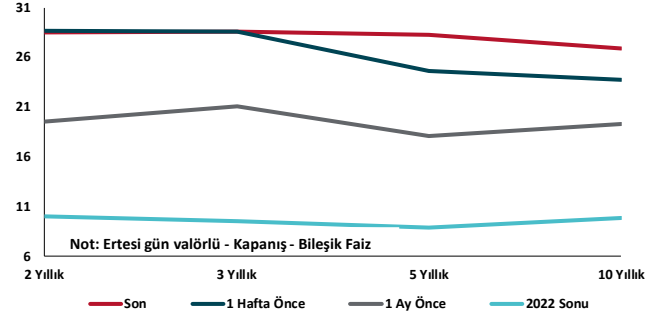
Kalkınma Gündemi

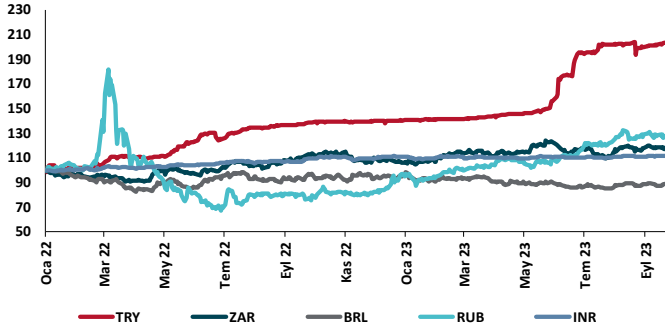
TCMB Faiz Koridoru

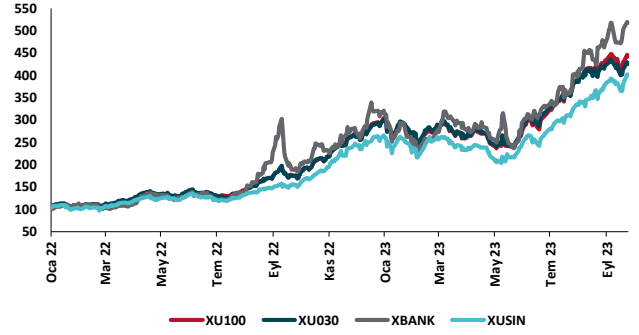
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

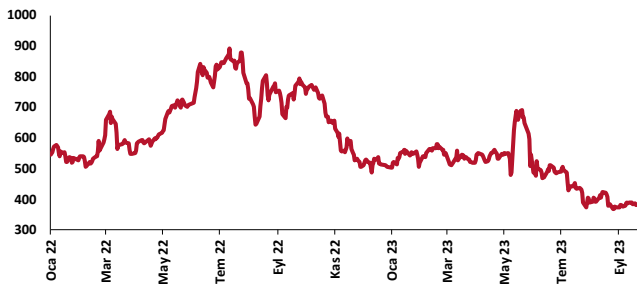
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)

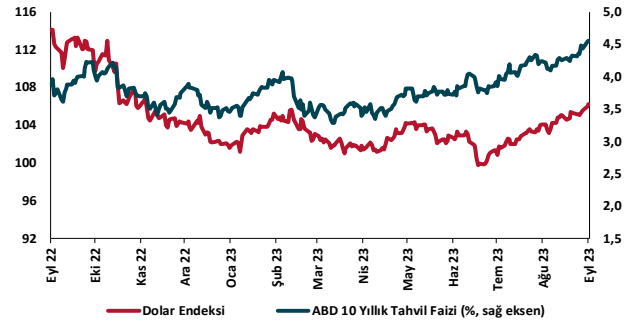
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

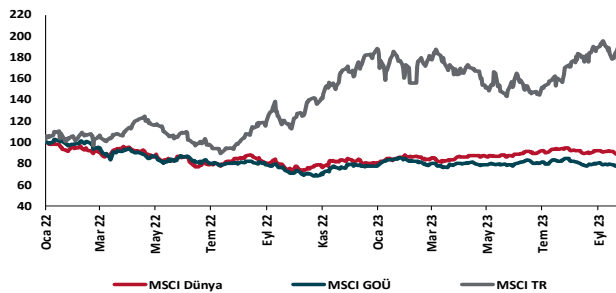
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

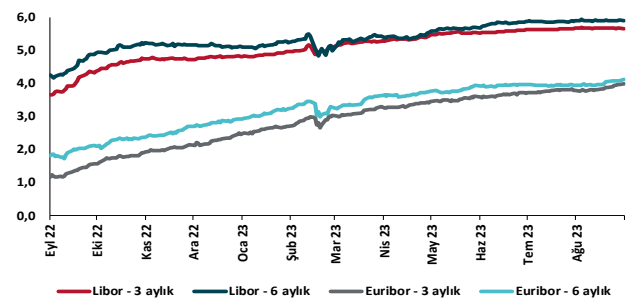
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.